

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/74/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424010254
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4424010254.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15.08.2024, sp. zn. 1Nt/18/2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 26. septembra 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením zamietol podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku návrh odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/25/2015 z 04.07.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/25/2015 z 22.10.2020, právoplatným 02.02.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/90/2020 z 02.02.2021, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku.

Súd prvého stupňa napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že podaním doručeným súdu dňa 06.05.2024 v spojení s jeho zdôvodnením a doplnením doručeným súdu dňa 27.6.2024 sa odsúdený domáhal obnovy konania, ktoré konanie sa skončilo rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/25/2015-689 z 04.07.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/25/2015-945 z 22.10.2020, právoplatným 02.02.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/90/2020 z 02.02.2021, dôvodiac novým, v pôvodnom konaní súdu neznámym dôkazom - stratou účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia, keď uviedol, že dňa 08.02.2024 Národná rada Slovenskej republiky schválila novelu Trestného zákona, v rámci ktorej došlo k novelizácii § 38 Trestného zákona. Dôvodil, že Okresný súd Nové Zámky pri vymeriavaní trestu z dôvodu opätovného spáchania zločinu zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby postupom podľa § 38 odsek 5 Trestného zákona o jednu polovicu, t. j. na 5,5 roka. Predmetnou novelou postupom podľa § 38 odsek 3 Trestného zákona podľa odsúdeného by však z dôvodu opätovného spáchania zločinu mala byť zvýšená dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby len o jednu štvrtinu, t. j. na 4,25 roka, preto ak by súd pri výmere trestu vychádzal z uvedeného, tak by mal uložiť miernejší úhrnný trest odňatia slobody. Súd prvého stupňa poukázal na rozsudok z 04.07.2019 sp. zn. 2T/25/2015, ktorým bol odsúdený v časti I. uznávaný za vinného v bodoch 1 a 2 z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 20 k § 212 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona v znení zákona číslo 334/2012 Z.z. v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona s poukazom na § 38 odsek 5 Trestného zákona, v časti II. ho podľa § 285 písmeno c/ Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Zámky sp. zn. 2Pv/420/13/4404 z

26.02.2015. Ďalej poukázal na uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 1To/15/2020 z 18.08.2020, ktorý zrušil vyššie uvedený rozsudok vo výroku o vine a náhrade škody v časti II. a vo výroku o treste uloženom odsúdenému a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Konštatoval, že súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 22.10.2020 sp. zn. 2T/25/2015 uznal odsúdeného vinným zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b/, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona v znení zákona č. 334/2012 Z. z. s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona a s poukazom na § 38 odsek 5 Trestného zákona mu ukladal úhrnný trest odňatia slobody 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/25/2015 z 04.07.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/25/2015 z 22.10.2020, právoplatným 02.02.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/90/2020 z 02.02.2021, nevyšli najavo skutočnosti ani dôkazy, ktoré by odôvodňovali povolenie obnovy konania v prejednávanej veci podľa § 394 Trestného poriadku vo výroku o vine a treste napadnutého rozsudku. Ustanovenie § 394 odsek 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a - ako skutočností a dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Preto novela Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť dňa 06.08.2024 a v rámci nej novelizácia ustanovenia § 38 Trestného zákona, nemôže byť „novou skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 odsek 1 Trestného poriadku. Súd prvého stupňa v rámci prieskumnej činnosti zistil, že dokazovanie v pôvodnom konaní bolo vykonané v dostatočnom rozsahu predpokladanom v § 2 odsek 10 Trestného poriadku na rozhodnutie o podanej obžalobe a v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku za dodržania zásady kontradiktórneho procesu. Zhrnul, že obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok, nie je prostriedkom na preskúvanie správnosti právoplatného rozhodnutia súdov resp. prehodnotenia vykonaných dôkazov (čo je možné iba dovoľacom konaní za podmienok upravených v Trestnom poriadku) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku, preto návrh odsúdeného zamietol.

Proti napadnutému uzneseniu podal odsúdený ihneď, po jeho vyhlásení v jeho prítomnosti na verejnom zasadnutí súdu prvého stupňa, sťažnosť.

Sťažnosť odôvodnil vlastným písomným podaním aj prostredníctvom svojho obhajcu.

Vo vlastnom písomnom podaní zo dňa 27.08.2024 žiadal, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, prípadne, aby mu uložil dostačujúci trest a prepustil ho na slobodu. Uviedol, že obnovu žiadal z dôvodu, že bol pozmenený § 38 odsek 3 Trestného zákona. Pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Dňa 04.07. mu Okresný súd Nové Zámky navýšil spodnú hranicu o jednu polovicu, mal za to, že súd mal vyhovieť jeho žiadosti o obnovu konania, keďže nová zákonná úprava je priaznivejšia (čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 odsek 1 Trestného zákona). Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemal skúmať vinu k trestnému činu, ale uložiť mu primeraný trest po prijatí nového právneho predpisu v súlade s platnou a účinnou právnou úpravou a zároveň na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky Pl. ÚS 36/95.

V písomných dôvodoch sťažnosti, prostredníctvom obhajcu, uviedol, že vzhľadom na to, že dňa 06.08.2024 nadobudla účinnosť rozsiahla novela č. 40/2024 Z. z. Trestného zákona, došlo k strate účinnosti výraznej časti tohto právneho predpisu, pričom táto novela zasiahla aj ustanovenie § 38 Trestného zákona. Súd pri vymeriavaní trestu z dôvodu opätovného spáchania zločinu zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby postupom podľa § 38 odsek 5 Trestného zákona účinného v danom čase o jednu polovicu, t. j. na 5,5 roka. V súčasnosti by však súd pri vymeriavaní trestu z dôvodu opätovného spáchania zločinu zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby postupom podľa § 38 odsek 3 Trestného zákona o jednu tretinu, t. j. na 4 roky a osem mesiacov. Z uvedeného vyplýva, že ak by súd pri výmere trestu za vyššie uvedené skutky vychádzal z takto určenej trestnej sadzby, tak by mal uložiť miernejší úhrnný trest odňatia slobody ako rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/25/2015. Takýto nižší trest by bol v jeho prospech a uložený trest by vykonal skôr. Práve z dôvodu tejto novely, ktorá tvorí skutočnosť súdu skôr neznámu, sa malo návrhu na obnovu konania vyhovieť, aby bolo súdu umožnené rovné a spravodlivé rozhodnutie. Ak by bol v súčasnosti ktokoľvek súdený za identický trestný čin, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 6 mesiacov, tak by mu bol uložený miernejší trest. Vzhľadom na to, že páchatel' takéhoto trestného činu by nebol postihnutý rovnako ako bol postihnutý odsúdený, bolo by takéto rozhodnutie a teda uloženie miernejšieho trestu voči nemu nespravodlivé, i

keď by bolo za súčasne platného Trestného zákona zákonné. Pri ukladaní trestu by súd mal postupovať rovnako a spravodlivo voči všetkým. Je logické, že pod rúškom rovnosti a spravodlivosti nemožno od súdu očakávať, aby napriek aktuálne pre páchatela priaznivejšiemu zákonu ukladal páchatelom prísnejšie tresty len preto, aby im uložené tresty boli rovnaké alebo aspoň porovnateľné s trestami odsúdených pred účinnosťou novely Trestného zákona. Avšak z dôvodu rovnosti a spravodlivosti by to opačne už platiť malo a súd by mu prostredníctvom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku mal zrušiť pôvodný trest a uložiť trest spravodlivý a rovnaký, aký by ukladal páchatelovi v súčasnosti, nakoľko súčasný Trestný zákon je pre neho priaznivejší. Navrhol, aby nadriadený súd podľa § 194 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a uložil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „nadriadený súd“), ktorému súd prvého stupňa predložil vec 10.09.2024 na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného, pri rozhodovaní o nej podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému tento sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia.

Plnením tejto svojej prieskumnej povinnosti nadriadený súd zistil, že súd prvého stupňa nesplnenie podmienok obnovy konania v prejednávanej veci, ustanovených v § 394 Trestného poriadku, zistil správne a zákonu zodpovedajúcim spôsobom. Taktiež zistil, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku, pretože obsahuje všetky, pre rozhodnutie o návrhu odsúdeného podstatné skutočnosti, ktoré súd prvého stupňa považoval za dokázané, dôkazy, o ktoré sa jeho skutkové zistenia opierajú, úvahy, na základe ktorých skutočnosti, ktoré považoval za dokázané, v hore naznačenom smere posudzoval, s ktorými sa aj nadriadený súd stotožňuje a na ne poukazuje, nepovažujúc za potrebné ich zmeniť ani doplniť.

Nadriadený súd tak, ako i súd prvého stupňa, predovšetkým konštatuje, že konanie o povolenie obnovy konania sa obmedzuje len na zistenie, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z hľadiska splnenia podmienok na povolenie obnovy konania nie je rozhodujúce, či o skutočnostiach alebo dôkazoch, ktoré sa v návrhu uplatňujú, navrhovateľ vedel, ale či tieto skutočnosti alebo dôkazy boli alebo neboli skôr známe súdu. V konaní o povolenie obnovy konania v zásade neplatí revízny princíp pôvodného konania, čo do verifikácie a prehodnocovania už vykonaných (a obsahovo nezmenených) dôkazov, či skutočností, na základe ktorých bol ustálený skutkový stav súdom prvého, resp. druhého stupňa v pôvodnom konaní, ani preskúmvanie vecnej správnosti rozhodnutia (R 6/1997), či zákonnosť postupu súdu vo vzťahu k obhajobe (R 35/1988). Účelom obnovy konania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je odstrániť nedostatky skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené.

Súd rozhodujúci o návrhu postupuje v dvoch na seba naväzujúcich etapách, pričom v prvom rade hodnotí návrh na obnovu konania z hľadiska, či sú v ňom uvádzané také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli skôr, teda v pôvodnom konaní, súdu známe. Skutočnosťou súdu skôr neznámou sa pritom rozumie objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 odsek 10 Trestného poriadku, alebo rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce porušenie základných ľudských práv alebo slobôd obvineného bez možnosti nápravy jeho negatívnych dôsledkov (§ 394 odsek 4 písmeno a/ Trestného poriadku), resp. situácia predpokladaná v ustanovení § 394 odsek 4 písmeno b/ Trestného poriadku, ktorá reaguje primárne na aplikáciu takého zákonného ustanovenia vo vzťahu k odsúdenému, ktoré bolo neskôr v osobitnom type konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vyslovené za nesúladné s Ústavou Slovenskej republiky a priamo negatívne ovplyvnilo postavenie odsúdeného. Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol zahrnutý do pôvodného konania, t. j. nebol v konaní vôbec uplatnený alebo vykonaný, prípadne, ak takýto dôkaz bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak po právoplatnosti rozhodnutia nadobudol nový obsah (R 72/1980). Až po zistení, že o takéto skutočnosti alebo dôkazy ide, prichádza do úvahy hodnotenie súdu v druhej etape a to v tom smere, či by tieto mohli samy o seba alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku,

ako je pôvodný právoplatný rozsudok a až v prípade, že sú tieto obe uvedené podmienky splnené kumulatívne, súd môže povoliť obnovu konania v zmysle citovaného ustanovenia, v opačnom prípade návrh zamietne pre nesplnenie zákonných predpokladov.

Nadriadený súd konštatuje, že odsúdený ani v písomnom odôvodnení sťažnosti neuviedol také skutočnosti, aby mal nadriadený súd k dispozícii také relevantné skutočnosti, okolnosti alebo právne úvahy, ktoré by boli spôsobilé, z hľadiska zistenia podmienok obnovy konania, spochybníť správnosť a úplnosť skutkových zistení súdu prvého stupňa, ako aj správnosť právnych úvah (zvlášť § 394 odsek 1 Trestného poriadku), na základe ktorých skutočnosti, ktoré považoval za dokázané, posudzoval jeho návrh na obnovu konania.

So sťažnostnými námietkami odsúdeného, ktoré sú totožné so skutočnosťami uvádzanými v návrhu odsúdeného na obnovu konania, sa nadriadený súd tak, ako i súd prvého stupňa nestotožňuje, keďže jeho argumentácia bola primárne založená na jeho presvedčení, že vzhľadom na novelu Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť dňa 06.08.2024 a s tým súvisiacu zmenu ustanovenia § 38 odsek 3 Trestného zákona, sa uvedená zmena musí vzťahovať aj na jemu právoplatne uložený trest odňatia slobody. Nadriadený súd primárne konštatuje, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s novelizáciou Trestného zákona účinnou od 06.08.2024 nebolo prehodnocovanie každého právoplatne uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do 06.08.2024, čo vyplýva aj z prechodného ustanovenia § 438k odsek 7 Trestného zákona, ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin. Je potrebné ďalej zdôrazniť, že zločin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona, za ktorý bol odsúdenému uložený trest odňatia slobody, je trestným činom aj po 06.08.2024 a trest odňatia slobody mu bol uložený podľa v tom čase platných a účinných ustanovení Trestného zákona. S poukazom na vyššie uvedené preto možno konštatovať, že žiadne iné nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré neboli súdu známe v pôvodnom konaní, odsúdený neuviedol.

Nadriadený súd preto poukazuje na skutočnosť, že síce v predmetnom konaní boli splnené formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania podľa § 399 odsek 1 Trestného poriadku, t. j. návrh podala osoba na to oprávnená, smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je obnova konania prípustná a nie je v zmysle § 395 Trestného poriadku vylúčená, avšak súčasne nebola zistená existencia takých nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného alebo na ktoré by pôvodne uložený trest odsúdeného bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy, nadriadený súd nezistiac žiadny dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia a iné rozhodnutie o návrhu odsúdeného v jeho prospech, sťažnosť odsúdeného podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.